

NOTITIE TOEKOMST 2.0.1.1

“Toekomst en bestemming is geen kwestie van kansen, maar van keuzes maken. Het zijn geen dingen waar je op wacht, maar die je realiseert”.

INLEIDING

De toekomst van het Openbaar Onderwijs in de gemeente Sluis, de Stichting Escaldascholen, is gebaat bij een helder en duidelijk beleid met betrekking tot de uitdagingen die ons te wachten staan. Een beleid dat eenduidig, inzichtelijk en samenhangend is en een duidelijke visie op de toekomst uitdraagt.

Deze strategische aanpak is noodzakelijk, onder meer met het oog op de volgende drie belangrijke gegevens:

- Het leerlingenaantal loopt terug, vooral onder invloed van de krimp van het inwoneraantal.
- De gemeente Sluis verkeert in ernstige financiële problemen. Dat raakt ons, kan ons in de toekomst raken, met name op het gebied van huisvesting.
- Veranderende inzichten vragen een andere wijze van werken.

Deze notitie heeft dan ook de bedoeling om voor alle geledingen van de Stichting de leidraad te zijn voor te nemen besluiten en te ondernemen acties. De notitie bevat de volgende hoofdstukken:

Inleiding

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten en doelen (resultaatoriëntatie)

Hoofdstuk 2: Bouwstenen voor beleid (scenario's)

Hoofdstuk 3: Te ondernemen activiteiten (door het Management Team)

Hoofdstuk 4: Monitoring en evaluatie

Hoofdstuk 5: Uitwerkingsbesluiten

Een belangrijke vraag is of de Stichting Escaldascholen vasthoudt aan het behoud van de identiteit van het Openbaar Onderwijs zoals die tot 2006 voor vrijwel alle openbare scholen van toepassing was. In onze statuten staan onze uitgangspunten verwoord:

‘ Openbaar Onderwijs is toegankelijk voor alle leerlingen ongeacht: geloof, afkomst, huidskleur en of ras’.

Daarmee onderscheidde het Openbaar Onderwijs zich van met name het confessioneel onderwijs. Een groot aantal publicaties (VOO 2008 en 2009) laten in toenemende mate zien dat dit onderscheid niet meer gemaakt kan worden. Daarmee geeft in ieder geval de Vereniging Openbaar Onderwijs aan dat zij het identiteitsvraagstuk achterhaald vindt. Zij kiest voor het begrip “School”, zonder enige verwijzing naar welke religie of onderwijsopvatting dan ook.

Voor dit uitgangspunt is binnen de Stichting Escalda nog niet gekozen, maar het staat wel aan de basis van deze notitie. In West Zeeuws-Vlaanderen zijn in de nabije toekomst te weinig leerlingen om aan de volledige identiteit van het Openbaar Onderwijs vast te houden. Samenwerking met het confessioneel onderwijs (Primair Onderwijs) en het algemeen bijzonder onderwijs (Voortgezet Onderwijs) zal noodzakelijk zijn om de kwaliteit van ons onderwijs te behouden en wellicht nog verder te kunnen verbeteren. We hopen daarmee ook bij te dragen aan de leefbaarheid van de afzonderlijke kernen en de streek/gemeente in zijn totaliteit. Identiteit “School” zou voor ons een uitstekende mogelijkheid zijn de voornoemde samenwerking gestalte te geven. Zowel het openbaar onderwijs als het confessioneel onderwijs dienen daarmee het begrip identiteit, zoals dat tot nu toe werd gehanteerd, te wijzigen in een “neutrale” identiteit. Dat wil zeggen we hebben in West Zeeuws Vlaanderen daarmee geen confessioneel en openbaar onderwijs maar gewoon onderwijs.

HOOFDSTUK 1: UITGANGSPUNTEN EN DOELEN (resultaatorientatie)

Uitgangspunten

- De Stichting Escaldascholen streeft er niet naar een schoolbestuur te zijn voor heel veel leerlingen, maar gaat er in de eerste plaats van uit de hoogst mogelijke kwaliteit te willen en moeten leveren. Daarbij is belangrijk in het oog te houden dat er wel een relatie is tussen stichtingsomvang en –kwaliteit, maar dat de grootte van de individuele school niet van invloed hoeft te zijn op de kwaliteit.
- Escalda in zijn totaliteit is trots op de gezamenlijk geleverde onderwijsprestaties. Alle geledingen voelen zich gesterkt en sterk omdat de kwaliteit van onze scholen gemiddeld en bovengemiddeld is. Dit gegeven wordt aangetoond en bevestigd door beoordelingen en uitingen van leerlingen, ouders, inspectie en andere betrokkenen.
- De Stichting Escaldascholen zet zich in voor onderwijslocaties die bereikbaar zijn voor leerlingen en ouders, waarbij deze zelf bepalen wat die bereikbaarheid inhoudt. Afhankelijk daarvan stelt Escalda vast wat kwalitatief en financieel haalbaar is.
- De Stichting Escaldascholen zoekt, om de vorige uitgangspunten maximaal te kunnen realiseren, samenwerking met de overige schoolbesturen in West Zeeuws - Vlaanderen.
- De Stichting Escaldascholen zoekt samenwerking met iedere organisatie die het behoud van het basisonderwijs kan ondersteunen.

Doelen

-Cognitief (kennis, verstandelijk vermogen): de Stichting Escaldascholen verzorgt uitstekende leerprestaties.

Deze doelstelling geldt zowel voor grotere als kleinere scholen. Kwaliteit betekent voor ons minimaal de gemiddelde scores halen die de inspectie hanteert voor onze scholen, maar vanzelfsprekend is de ambitie deze te overtreffen. Daarnaast is een grote tevredenheid van ouders en leerlingen van doorslaggevend belang. We streven er naar dat meer dan 80% tevreden tot zeer tevreden is. De doorstroom naar het voortgezet onderwijs moet overeenkomen met de bewezen talenten van de leerlingen, die vastgesteld worden door observatie en toetsing.

-Pedagogisch (opvoedkundig): de Stichting Escaldascholen zorgt voor een uitstekende vorming en opvoeding.

Onze Escaldascholen richten zich op overdracht van kennis, maar ook op vorming en opvoeding tot volwassenheid om deel te nemen aan onze samenleving. De wijze waarop kinderen onderwijs krijgen binnen onze Escaldascholen draagt bij aan de versterking van het normen- en waardenbesef van de leerlingen, waarbij wij hen bewust maken van de waarde die ieders overtuiging heeft. Eén van de voorwaarden om leerlingen tot goede prestaties te brengen is het creëren van een veilig schoolklimaat.

-Organisatorisch: de Stichting Escaldascholen speelt actief in op veranderende omstandigheden.

Escalda is zowel flexibel in de wijze waarop we werken als wat onze organisatie betreft. Het betekent dat we werken met doelen en uitgangspunten, maar altijd bereid zijn de wijze waarop we die realiseren ter discussie te stellen. Dit houdt in dat schoollocaties, functies (functiehuis), bekostiging/inkomsten en uitgaven, enzovoort, voor ons middelen zijn om onze doelen te bereiken en onze uitgangspunten te hanteren. In het kader van deze notitie betekent het dat wij de plaats van de schoollocaties en de grootte van de scholen altijd bespreekbaar houden. De kwaliteit en de tevredenheid van (huidige en toekomstige) ouders en leerlingen over het onderwijs en de bereikbaarheid daarvan blijven daarbij steeds prioriteit houden.

Zoals eerder opgemerkt bestaat tussen grootte en kwaliteit voor ons geen directe relatie. Zowel grote als kleine scholen dienen zowel cognitief als pedagogisch kwalitatief in orde te zijn.

Wel zullen we ons laten leiden door de landelijke opheffingsnormen. Daar houden we ons aan, tenzij er perspectief ontstaat op groei of samenwerking met andere scholen.

Mocht het leerlingaantal bij de Stichting sterk teruglopen onder invloed van de voorspelde krimp van het bevolkingsaantal, dan zal in overleg met ouders (MR en GMR), eventueel gemeente en overige schoolbesturen, bepaald worden in welke plaatsen de Stichting voor scholen dient te zorgen. Een en ander afhankelijk van ontwikkelingen op het gebied van externe samenwerking en de kwaliteit van het onderwijs.

De Stichting Escaldascholen heeft een hechte relatie met de ouders van haar leerlingen en heeft een sterk besef dat zij onderwijs geeft voor de leerlingen en hun ouders. Ouders zijn de eerstverantwoordelijken voor de kinderen, zij bepalen met hun kinderen de weg naar de toekomst, de volwassenheid. Wij, het onderwijs mogen daaraan bijdragen met onze vaardigheden en kennis. Daarmee hebben we een dienstbare positie ingenomen ten opzichte van de ouders. Onze eigen verantwoordelijkheid in en voor het onderwijsleerproces (Wet Primair Onderwijs) blijft daarbij centraal staan.

HOOFDSTUK 2: BOUWSTENEN VOOR BELEID (scenario's)

De volgende uitgangspunten gelden bij het gebruik van alle bouwstenen (scenario's):

1. De Stichting maakt gebruik van de nieuwe communicatiemogelijkheden (internet, e-mail, twitter, enz.) tussen leerkrachten/school/stichting en hun ouders/leerlingen. (nader te bepalen wie, wat en hoe).
2. De Stichting maakt onderwijsinformatie, op schoolniveau en bestuursniveau en vooral ook op leerlingenniveau, toegankelijk en deelt die vervolgens met ouders en indien van toepassing ook de leerlingen (groep 7-8).
3. De Stichting en haar medewerkers stimuleren een open conversatie over onderwijs en innovatie (verbetering en verandering) door samenspraak met ouders en omgeving, waarbij maatschappelijke verantwoording wordt afgelegd en tegelijkertijd de betrokkenheid van de omgeving met de Stichting versterkt kan worden.

Toelichting:

De ouders krijgen dus altijd, bij welk scenario dan ook, een grote rol toebedeeld waardoor nieuwe interactie ontstaat. Met name naar ontwikkelingen die cruciaal zijn om in de toekomst groter wordende vraagstukken op te lossen.

Samengevat is de essentie van alle hieronder genoemde scenario's:

Kern is kwaliteit en bereikbaarheid.

Aandachtspunten zijn: Flexibiliteit, samenwerking met andere partijen.

-Scenario 1:

We streven naar een flexibele organisatie die beide kanten op kan gaan, dus anticiperen op krimp EN op groei.

Met name richt de aandacht zich op de leefbaarheid in de dorpen/steden en de kwaliteit van de scholen. Te denken valt aan nieuwe kansen door de aanleg van nieuwe wegen zoals de N61 tussen Terneuzen en Schoondijke en de aantrekkelijkheid van de dorpen (nieuwe inwoners). Door ons concurrerend op te stellen kunnen we meer leerlingen werven dan de andere stichting voor primair onderwijs. (aantrekkelijkheid verhogen van onze scholen, imago versterking etc.)

-Scenario 2:

Samenwerken met Scoba en Het Zwin en waar mogelijk met de Stichting Kinderopvang Zeeuws Vlaanderen. Om ons onderwijs kwalitatief te waarborgen levert samenwerking met de overige schoolbesturen belangrijke voordelen op:

- Sommige schoollocaties kunnen in dorpen blijven bestaan
- Voorzieningen kunnen wat leerlingenaantallen betreft op een grotere schaal georganiseerd worden (voor zover nodig)
- Daadkracht van het bestuur blijft beter op peil (meer budget en kennis).

-Scenario 3:

We organiseren op de scholen opvangmogelijkheden voor kinderen buiten schooltijd . Bijvoorbeeld opvang van 07.00 uur tot 19.00 uur voor kinderen van 0-12 jaar, met verzorging van warme maaltijden. Maar ook scholen met andere openingstijden respectievelijk lestijden invoeren die meer passen bij de werkzaamheden van ouders. Wellicht dat er samenwerking gezocht kan worden met de Stichting Kinderopvang of een andere partner die wat werkwijze betreft nauw aansluit bij de organisatie van de school.

Dit alles in combinatie met één van de andere genoemde scenario's.

Scenario 4:

Samenwerking op Zeeuws -Vlaams niveau met andere schoolbesturen. Voordelen dienen gezocht te worden in bestuurlijke daadkracht. Hierbij niet teveel/te lang afwachten. Alles valt of staat met de juiste timing.